

SLOVENSKI SINDROM ALI PREVEČ RAZPRAVE O NIČEMER

5. Festival neodvisnega filma (29.-30. november 2013)

Žiga Čamernik

Kamor zapiha veter

Za nami je peti zaporedni FNF, ki ponovno ni postregel s presežki. Je to nekaj, česar od slovenskega neodvisnega filma niti ne moremo niti ne smemo pričakovati? Kako opravičiti ravnanje žirije, ki že drugo leto zapored ni podelila prve nagrade? Gre za pretenciozno držo ali je naša neodvisna filmska scena do te mere podhranjena, da si prve nagrade nihče niti ne zasluži?

Vprašanj je veliko. Je pa res, da smo lahko letos na festivalu prvič zaznali nekaj tipično slovenskega. Začele so se namreč zagrizene razprave o tem, kaj se spodobi in kaj ne, kaj je resnično neodvisen film in kaj ne, kakšna analiza s strani žirije je še sprejemljiva, in podobno. V tem duhu so nekateri avtorji pisali dolgovezna protestna pisma z zahtevami po opravičilu, ker naj bi predsednik žirije žalil njihovo »dobro ime« ...

Če so omenjene zadeve za nekoga nepotrebne in moteče, lahko predstavljajo tudi šarm in folkloro slovenske neodvisne filmske scene. Prvi od enakih žirantov si je letos resnično privoščil kritiko, ki je že dolgo nismo slišali, vendar lahko na podlagi tega sklepamo, da bo zaradi obelodanjene filmske praznine nastalo vsaj kakšno boljše delo, saj odprt prostor vselej ponuja nove možnosti in motivacije. Razkačenost nekaterih je torej odveč. Je pa res, da so drugi nad takšnim potekom dogodkov navdušeni, tretji pa modro molčijo. Če resnica o slovenskem neodvisnem filmu obstaja, je verjetno skrita pod gručami intelektualnega balasta tistih, ki želijo prepiti vse, kar se razlikuje od njihovega mnenja in razmišljanja. Je to za slovenske filmske ustvarjalce že tipično? Nadalje lahko diskutiramo tudi o dejanski (ne)kvaliteti posameznih filmov, ki so do te mere slabi, da so za marsikoga iz istega razloga nadvse zabavni in zanimivi. Se

pravi, filmarji se dolgo časa mučijo v svojih avdiovizualnih izdelkih čim bolj ustrezno prikazati svoje ideje, nato pa se zgodi, da so te v končnem produktu tako depasirane, da postanejo vsesplošen predmet posmeha. Avtorji so nato nadvse zmedeni, saj resnično verjamejo, da so delali dramo, če že ne tragedije, pozabili pa so, da na Slovenskem slej ko prej vse izpade kot komedija oziroma kot nekaj, čemur ne moremo čisto verjeti.

Za nameček je tukaj še vsakoletni Festival slovenskega filma, ki v program uvršča tudi čedalje več filmov z našega festivala, in če se bo ta trend prikazovanja t. i. neodvisnih filmov nadaljeval tudi na FSF (resda v netekmovalnih sekcijah), potem se velja glede na skromno odmerjeno tržišče enostavno vprašati o smislu nadaljnega obstoja oziroma o smiselnosti filmskih festivalov zaradi festivalov samih, kar je tudi svojevrsten trend, vse to pa se prepleta tudi s trenutno krizo suverenega filmskega avtorstva, sredi katere smo se znašli, saj dobro artikuliranih filmskih zgodb preprosto primanjkuje.

Vsaj dobitniki treh enakovrednih drugih nagrad se lahko tolažijo, da glede njihovih filmov podobni nesporazumi in zadrege ne obstajajo. Pri kratkem filmu *Coffee* (2013, Urška Đukić) gre za odlično idejo, podprto z domiselno izvedbo, *Kamor zapiha veter* (2013, Borut Bučinel) je v bistvu predfilm za dokumentarni film v nastajanju, vendar očitno dovolj dober za nagrado, film *Moje lepe noge* (2013, Coralie Girard) Luksuz produkcije iz Krškega pa je praktičen primer tega, da se dolgoletno zagrizeno delovanje na filmskem področju enostavno izplača. Naj za zaključek kot selektor FNF čestitam vsem nagrajencem!